

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความสามารถในการตัดสินใจของ
พยาบาลหัวหน้าตึก ในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

นางสาว จินตนา จันทร์โคตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-568-445-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014248

I10299749

THE RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED VARIABLES AND THE
DECISION-MAKING ABILITY OF HEAD NURSES IN THE HOSPITALS
UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY
OF UNIVERSITY AFFAIRS

MISS JINTANA JUNKOTE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Education
Department of Nursing of Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1987
ISBN 974-568-445-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความสามารถใน
การตัดสินใจของพยาบาลหัวหน้าตึก ในโรงพยาบาล
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

โดย

นางสาว จินตนา จันทร์โคตร

ภาควิชา

พยาบาลศึกษา

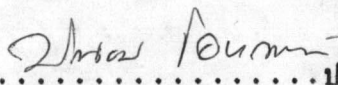
อาจารย์ที่ปรึกษา

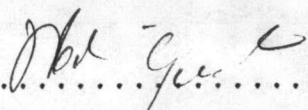
รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุข)

จินตนา จันทร์โคตร : ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความสามารถในการตัดสินใจ
ของพยาบาลหัวหน้าตึก ในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (THE RELATIONSHIPS
BETWEEN SELECTED VARIABLES AND THE DECISION-MAKING ABILITY OF HEAD
NURSES IN THE HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF
UNIVERSITY AFFAIRS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์,

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการตัดสินใจของพยาบาลหัวหน้าตึกใน
โรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และเพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสามารถในการตัดสินใจ
ของพยาบาลหัวหน้าตึก

ผลการวิจัยพบว่า

1. พยาบาลหัวหน้าตึกในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีความสามารถในการตัดสินใจ
อยู่ในระดับสูง
2. ความสามารถในการบริหาร อັตมโนทัศน์ และบรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ
ความสามารถในการตัดสินใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนอายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์
ในการทำงานเป็นพยาบาลหัวหน้าตึก ระดับการศึกษา และคุณลักษณะความเป็นหญิงชาย ไม่มีความสัมพันธ์
กับความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถในการบริหาร และอັตมโนทัศน์ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสามารถในการ
ตัดสินใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ร้อยละ 59.22
4. พยาบาลหัวหน้าตึกที่มีอັตมโนทัศน์บวกมีความสามารถในการตัดสินใจสูงกว่าผู้ที่มีอັตมโนทัศน์
ลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. พยาบาลหัวหน้าตึกที่มีความสามารถในการบริหารสูง และสูงที่สุด มีความสามารถตัดสินใจ
สูงกว่าผู้ที่มีความสามารถในการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. พยาบาลหัวหน้าตึกที่ปฏิบัติงานในบรรยากาศองค์การแบบมีส่วนร่วมมีความสามารถในการ
ตัดสินใจสูงกว่า ที่ปฏิบัติงานในบรรยากาศองค์การแบบเผด็จการแบบมีคิลป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01
7. พยาบาลหัวหน้าตึกที่มีอายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงานเป็นพยาบาล
หัวหน้าตึก ระดับการศึกษา และคุณลักษณะความเป็นหญิงชายที่แตกต่างกันมีความสามารถในการตัดสินใจ
ไม่แตกต่างกัน
8. พยาบาลหัวหน้าตึกในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีอັตมโนทัศน์ และความสามารถ
ในการบริหารอยู่ในระดับสูง รับรู้บรรยากาศองค์การเป็นแบบปรึกษาและมีลักษณะไม่บ่งชี้ถึงคุณลักษณะความ
เป็นหญิงหรือชายสูง

ภาควิชาพยาบาลศึกษา
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
.....

JINTANA JUNKOTE : THE RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED VARIABLES AND THE DECISION-MAKING ABILITY OF HEAD NURSES IN THE HOSPITALS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR PUANGRAT BOONYANURAK, Ed.D.

The purposes of this research were to study the decision making ability of head nurses in the hospitals under the jurisdiction of the ministry of University affairs, and to search for the variables which would be able to predict the decision making ability of head nurses.

Results of the study indicated that

1. Head nurses in the hospital under the jurisdiction of the ministry of University affairs had high level of the decision making ability.
2. Managerial competency, self concept and organizational climate were positively related to decision making ability at the .01 significant level. Age, marital status, the level of head nurse experiences, the educational level and feminity-musculinity did not relate to decision making ability at the .05 significant level.
3. Managerial competency and self concept contributed to effective predictions of decision making ability. These predictors accounted for 59.22 percent at the .05 significant level.
4. Head nurses with high self concept had higher decision making ability than those who had middle self concept, at the .01 significant level.
5. Head nurses with high and highest managerial competency had higher decision making ability than those who had middle managerial competency at the .01 significant level.
6. Head nurses who worked in participated organizational climate had higher decision making ability than head nurse who worked in benerolent authoritarianial organization climate at the .01 significant level.
7. There was no statistical significant difference between decision making ability of head nurses who differenced in age marital status, experiences, the educational level and femininity musculinity characteristics.
8. Head Nurses in the hospitals under the jurisdiction of the ministry of University affairs had high level of the self concept, high level of the managerial competency and accept consultative organizational climate.

ภาควิชาพยาบาลศึกษา
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา2530

ลายมือชื่อนิติต Amy Juntana
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Puangrat Boonyanurak

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ได้ให้ความรู้ แนวคิด คำแนะนำ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างสุดลोकมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในเจตนา และความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. ตีเรก ศรีสุโข ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือ และสถิติที่ใช้ในการวิจัยด้วยความกรุณา และสนใจเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ที่ได้อนุญาตให้นำแบบทดสอบบุคลิกภาพเอ็มเอ็มทีไอ มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 11 ท่าน ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลและหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลของ โรงพยาบาลที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โรงพยาบาลราชวิถี และโรงพยาบาลเด็ก ที่กรุณาให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวกเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งพยาบาลหัวหน้าตึกที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัย ที่ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถามและขอขอบพระคุณคณาจารย์และเพื่อน ๆ ที่ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล ในการทำวิจัยในครั้งนี้

จินตนา จันทร โศตร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ปัญหาการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	13
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	18
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	19
แนวคิดทฤษฎีและสาระสำคัญของการตัดสินใจ.....	19
ความหมายของการตัดสินใจ.....	20
ขอบเขตของการตัดสินใจ.....	21
ประเภทของการตัดสินใจ.....	21
กระบวนการตัดสินใจ.....	23
รูปแบบการตัดสินใจ.....	25
เทคนิคการตัดสินใจ.....	28
อุปสรรคของการตัดสินใจ.....	29
การวัดความสามารถในการตัดสินใจ.....	30
หน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลหัวหน้าตึก.....	34
การตัดสินใจของพยาบาลหัวหน้าตึก.....	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทยี่	
ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการตัดสินใจ.....	39
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การหาความตรงตามเนื้อหาและความเที่ยงของ แบบสอบถาม.....	63
การเก็บข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
5. สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	113
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	115
อภิปรายผลการวิจัย.....	120
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	135
ข้อเสนอแนะสำหรับทำวิจัย.....	139
บรรณานุกรม.....	140
ภาคผนวก.....	150
ภาคผนวก ก สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	151
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	173
ภาคผนวก ค รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	197
ประวัติผู้เขียน.....	201

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนประชากรของพยาบาลหัวหน้าตึกในโรงพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำแนกตามโรงพยาบาลที่จำกัด.....	54
2. จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่ง ได้รับคืน ไม่สมบูรณ์ และสมบูรณ์ จำแนกตามโรงพยาบาล.....	65
3. จำนวนและร้อยละของพยาบาลหัวหน้าตึก จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์ ในการทำงานเป็นพยาบาลหัวหน้าตึก ระดับการศึกษา แผนกการพยาบาล และโรงพยาบาล.....	70
4. จำนวนและร้อยละของพยาบาลหัวหน้าตึก จำแนกตามระดับ ความสามารถในการตัดสินใจ ความสามารถในการบริหาร อัตรמןทัศน์ คุณลักษณะความเป็นหญิง-ชาย และแบบของ บรรยากาศองค์การ.....	73
5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ บรรยากาศองค์การจำแนกตามโรงพยาบาล.....	75
6. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการตัดสินใจ จำแนกตามกลุ่มอายุ.....	76
7. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการตัดสินใจ จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	77
8. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการตัดสินใจ จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน.....	78
9. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการตัดสินใจจำแนก ตามประสบการณ์ในการทำงานเป็นพยาบาลหัวหน้าตึก.....	79
10. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการตัดสินใจ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	80
11. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการตัดสินใจ จำแนกตามระดับอัตรמןทัศน์.....	81

ตารางที่	หน้า
12. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการตัดสินใจ จำแนกตามคุณลักษณะความเป็นหญิง-ชาย.....	82
13. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการตัดสินใจ จำแนกตามระดับความสามารถในการบริหาร.....	83
14. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถในการตัดสินใจ จำแนกตามแบบของบรรยากาศองค์การ.....	84
15. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกาตัดสินใจ ทั้ง 5 ด้าน และระดับความสามารถในการตัดสินใจ.....	85
16. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกาตัดสินใจด้านต่าง ๆ ของพยาบาลหัวหน้าตึก จำแนกตามอายุ.....	86
17. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกาตัดสินใจด้านต่าง ๆ ของพยาบาลหัวหน้าตึก จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	88
18. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกาตัดสินใจด้านต่าง ๆ ของพยาบาลหัวหน้าตึก จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.	90
19. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกาตัดสินใจด้านต่าง ๆ ของพยาบาลหัวหน้าตึก จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน เป็นพยาบาลหัวหน้าตึก.....	92
20. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกาตัดสินใจด้านต่าง ๆ ของพยาบาลหัวหน้าตึก จำแนกตามระดับการศึกษา.....	94
21. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกาตัดสินใจด้านต่าง ๆ ของพยาบาลหัวหน้าตึก จำแนกตามระดับชั้นยศ.....	96
22. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกาตัดสินใจด้านต่าง ๆ ของพยาบาลหัวหน้าตึก จำแนกตามคุณลักษณะความ เป็นหญิง-ชาย.....	98
23. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกาตัดสินใจด้านต่าง ๆ ของพยาบาลหัวหน้าตึก จำแนกตามความสามารถใน การบริหาร.....	100

ตารางที่	หน้า
24. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ของพยาบาลหัวหน้าตึก จำแนกตามบรรยากาศองค์การ.....	102
25. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับเฉลี่ยของ ตัวพยากรณ์.....	105
26. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับความสามารถ ในการตัดสินใจของพยาบาลหัวหน้าตึก.....	106
27. ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและ มาตรฐานค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ ถดถอย การทดสอบค่าที่และค่าคงที่ของสมการทำนาย.....	109
28. การหากลุ่มตัวพยากรณ์ ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์ความ สามารถในการตัดสินใจของพยาบาลหัวหน้าตึก.....	110
29. ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของ ตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานของการพยากรณ์ ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ ค่าที่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ และค่าเอฟ.....	111
30. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของคะแนนเฉลี่ย ของความสามารถในการตัดสินใจของพยาบาลหัวหน้าตึก ตามพฤติกรรมการตัดสินใจด้านต่าง ๆ และรายชื่อ.....	160
31. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของคะแนนเฉลี่ย ของความสามารถในการบริหาร จำแนกเป็นรายชื่อ.....	166
32. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของคะแนน เฉลี่ยของบรรยากาศองค์การ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	170